

Βοτανολογία

Τα βάσανα έχουν με το τέλος της ζωής την ίδια σχέση που έχουν τα βότανα με την πεζοπορία. Αυτήν τη φράση την ονειρεύθηκα σήμερα και όταν ξύπνησα έσπευσα φυσικά να την καταγράψω. Γιατί σε κάθε μου ύπνο βλέπω πολλά όνειρα· από τότε που ξεκίνησα με το που ξυπνώ να τα σημειώνω σε ένα μικρό τετράδιο που κρατώ πάντοτε στο κομοδίνο μου, τότε αυτά αρχίσαν να πληθαίνουν. Γιατί τα όνειρα είναι τελικά σαν τα φυτά, σαν τα βότανα· όσο τα φροντίζεις, τόσο εκείνα θεριεύουν. Και απ' όταν πήρα να τα ποτίζω, να τα κλαδεύω και να τους ρίχνω λίπασμα, δηλαδή να τα καταγράφω, να χωρίζω τις εικόνες τους σε προτάσεις, να βρίσκομαι πάντοτε εν εγρηγόρσει -ακόμη και κοιμώμενος-, έτοιμος να τα τσακώσω λίγο πριν αυτά περιπέσουν στη λήθη και να τα επικοινωνώ στους φίλους μου, τόσο πιο ανήσυχος και ταραχώδης έγινε ο ύπνος μου· και τώρα που κάτι μέσα μου γνωρίζει την αγάπη μου για τα όνειρα, ξυπνάω πια συνεχώς μέσα στη νύχτα και νωρίς το πρωί για να καταγράψω το τελευταίο που είδα. Και μπορεί να σηκώνομαι πάντα κουρασμένος αλλά τουλάχιστον η συγκομιδή μου έχει αυξηθεί τρομακτικά. Το ίδιο και οι απαιτήσεις μου. Γιατί πολλά μέτρια ενύπνια πετάω πια πίσω στον νυσταλέο αγρό που τα γέννησε· αλλά συνήθως ο εαυτός μου με ξυπνάει μόνον όταν αξίζει τον κόπο. Και την παραπάνω φράση δεν θα μπορούσα φυσικά να μην την καταγράψω.

Τον αφορισμό αυτόν τον είπα λέει στον φίλο μου τον Ανδρέα για να τον παρηγορήσω καθώς πάντοτε μού διατείνεται πως τα βάσανά του, οι δυσκολίες που περνά δεν θα τελειώσουν ποτέ και θα τον τυραννούν μέχρι να πεθάνει. Τα βάσανα λοιπόν έχουν με το τέλος της ζωής την ίδια σχέση που έχουν τα βότανα με την πεζοπορία. Φαντάζομαι πως το νόημα της παρηγοριάς αυτής θα ήταν πως όταν η πεζοπορία τελειώσει, τότε η περισυλλογή των βοτάνων φθάνει πια στο τέλος της· και πιθανώς περισσεύει ολίγος χρόνος για τους κουρασμένους πεζοπόρους ώστε να κατέβουν το βουνό χωρίς να χρειάζεται πια όλο εκείνο το εξουθενωτικό σκύψιμο και το κόψιμο των κοτσανιών. Αλλά κάτι μου λέει πως αυτό είναι μόνο το πρώτο επίπεδο νοήματος αυτού του μυστηριώδους γνωμικού, του οποίου την πατρότητα σπεύδω να επισημάνω πως μόνο κατά το ήμισυ κατέχω, εξ αδιαιρέτου με μυστηριώδεις εσωτερικές δυνάμεις που κατά βάσει μόνο του κεφαλιού τους ξέρουν να κάνουν. Τα βάσανα είναι βότανα· και η ζωή είναι μια πεζοπορία σε κακοτράχαλο αλλά με γόνιμες σε βάσανα πλαγιές (πήγα να γράψω *πληγές*) κατά την οποία κάθε τόσο σκύβουμε και τα *βοτανίζουμε* τοποθετώντας τα σχολαστικά μέσα σε ένα καλάθι που έχουμε περασμένο στον πήχη μας. Ίσως να μην είμαστε τίποτε άλλο από βοτανιστές βασάνων. Και τα βότανα αυτά τα κουβαλάμε μαζί μας μέχρι το τέλος. Πού και πού ίσως να τα μυρίζουμε μέσα απ' το καλάθι, να τα θαυμάζουμε και να απορούμε πώς και καταφέραμε να τα ανακαλύψουμε ανάμεσα σε τόσα βρύα, μέσα σε θάμνους και ανάμεσα σε πέτρες· πώς και κάποιο κατσίκι δεν μας πρόλαβε καταβροχθίζοντάς τα με συνοπτικές διαδικασίες. Αλλά η αλήθεια είναι πως τα βότανα μας επιλέξανε, εκείνα μας είδανε πριν εμείς τα διακρίνουμε, πως κυριολεκτικά φυτρώσανε ειδικά για την αφεντιά μας. Αλλά τα βότανα είναι φάρμακο για τις πληγές και τους πόνους· αρκεί να τα καταναλώσει κανείς σωστά γιατί αλλιώς θα γίνουνε φαρμάκι. Μα ο καλός βοτανολόγος γνωρίζει την δοσολογία της φρίκης· και ξέρει να χρησιμοποιεί τα βάσανα προς όφελός του. Μα δυστυχώς η μύηση στα μυστικά των βοτάνων είναι μακρά κι επίπονη διαδικασία· και όσο πιο πολλά βάσανα καταναλώνεις τόσο καλύτερος βοτανολόγος γίνεσαι. Η δηλητηρίαση είναι τίμημα εν είδει πανεπιστημιακών διδάκτρων.

Ύστερα από το όνειρο μόνο έμαθα πως *βάσανος* ονομάζεται η *λυδία λίθος*, το πέτρωμα με το οποίο εξακριβώνεται η περιεκτικότητα ενός κράματος σε χρυσό. Τα βάσανα είναι τα πετρώματα με τα οποία εξακριβώνεται η γνησιότητα, η αξία·

χάρη σε εκείνα μόνο μπορεί να ξεπεταχθεί απ' την ψυχή μας μια φλέβα χρυσού, να αναφυσούν τα καλύτερα πράγματα που βρίσκονται μέσα μας. Οι δυσκολίες και οι συμφορές είναι οι έσχατοι έλεγχοι, η αφορμή μας να ψυχομαχήσουμε, να δημιουργήσουμε και να κυριαρχήσουμε· μέσα στον κίνδυνο μόνο φύεται και αυτό που σώζει. Χωρίς τα βότανα η ζωή μας θα απέμενε μια άσκοπη περιδιάβαση σε ένα ξερό χωρίς φυτά και δένδρα βουνό, μια χαραμισμένη κι ανούσια ύπαρξη. Βοτανολόγος ή ορυκτολόγος, μόνον ο ριψοκίνδυνος έχει πιθανότητες να θριαμβεύσει· και τις ικανότητές του θα τις φανερώσει μόνον η συγκομιδή και η αξιοποίηση των τρομακτικών ευρημάτων του.